

ГО «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ТА ЕКОЛОГО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION, (Словацька Республіка)
EASTERN EUROPEAN DEVELOPMENT AGENCY, (Словацька Республіка)
VYSOKÁ ŠKOLA DANUBIUS, (Словацька Республіка)
UNIVERSITY OF ECONOMY IN BYDGOSZCZ, (Республіка Польща)
UNIVERSITY OF MARYLAND, COLLEGE PARK, (USA)
WOJÓT OF GMINA GROMADSKA, (Республіка Польща)
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИТВА І МАРКЕТИНГУ, (ВНУ ім. Лесі Українки)
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, (ВНУ ім. Лесі Українки)

I МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**"ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО, ЕКОЛОГО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО,
НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ ТА ЇЇ
РЕГІОНІВ"**

(01 травня 2022 р., м. Луцьк, УКРАЇНА)

Збірник тез

Луцьк - 2022

УДК 330.341.1(477):[316.47:502:620.9:34

Рекомендовано до друку науково-технічною, вченою радою
ГО «Інститут економічних та еколого-енергетичних
досліджень» (Протокол № 4 від 05.05.2022 р.).

Рецензенти:

Чорний Роман – доктор економічних наук, професор, директор
Нововолинського навчально-наукового інституту економіки та
менеджменту, Західноукраїнський національний університет.

Рейкін Віталій – доктор економічних наук, професор, доцент
кафедри менеджменту та адміністрування, Волинський
національний університет імені Лесі Українки.

**Проблеми раціонального використання соціально-
економічного, еколого-енергетичного, нормативно-правового
потенціалу України та її регіонів:** *матеріали I Міжнародної
науково-практичної конференції ГО «ІЕЕЕД», (01 травня 2022 року),
м. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня
"Волиньполіграф", 2022. - 184 с.*

ISBN 978-617-7843-36-7

В даному виданні розміщено вибрані праці, що за змістом своїм
розкривають наступну проблематику: соціально-економічний
потенціал України в умовах воєнного стану; екологічний потенціал
України в умовах воєнного стану; енергетичний потенціал України
в умовах воєнного стану; підприємництво в Україні за умова
воєнного стану; маркетингові процеси забезпечення стабілізації
держави в умовах воєнного стану; фінансово-інвестиційна
стабілізація держави в умовах воєнного стану; нормативно-правове
забезпечення стабілізації держави в умовах воєнного стану;
публічне управління, адміністрування в умовах воєнного стану.

ISBN 978-617-7843-36-7

© ГО «ІЕЕЕД», 2022

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Барвінок Н. ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	6
Кирилюк Д., Хмурова В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	9
Коваль М., Чорний Р., Юскевич-Красковська М. МІЖНАРОДНА МІГРАЦІЯ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ	12
Павлов К., Куденьчук А., Коваль М. THEORETICAL ASPECTS OF DECENTRALIZATION REFORM IN UKRAINE	18
Юшак А., Новосад Д., Павлова О. РИНОК КОМЕРЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ	21
Данилюк Т., Букорос Т., Юшак А. ОСОБЛИВОСТІ РИНКОВОЇ ВЗАЄМОДІЇ НА РИНКУ КОМЕРЦІЙНОЇ НЕРУХОМОСТІ	24
Susak D., Pobihun S. STAKEHOLDER APPROACH. GROUPING, STRATEGIES, BENEFITS	28

РОЗДІЛ 2. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Березний М., Жукова О., Кордуба І. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	33
Вовк В. СУЧАСНИЙ СТАН ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	37
Городиська І., Хітренко Т., Глушко І. ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	41
Dziekański P., Wrońska M. GREN ECONOMY AS AN ELEMENT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF VOIVODSHIPS INPOLAND IN THE YEARS 2010-2020	44
Журенко В., Лебединець В. АНАЛІЗ СТАНУ ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ З ВИРОБНИЦТВА ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УКРАЇНІ	47
Клименко М. SUPPORTING THE FUTURE VIA ENVIRONMENTAL TAXATION	51
Skorokhod I., Tkachuk D., Skorokhod D. INNOVATIVE DIRECTIONS FOR THE ORGANIC MARKET DEVELOPMENT IN UKRAINE	55
Tertychna O., Pinchuk V. ACTUAL ASPECTS OF THE ORGANIC FERTILIZERS PRODUCTION FROM ANIMAL BY-PRODUCTS	58

РОЗДІЛ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

УДК 330.111

Барвінок Н.

викладач кафедри технологій та організації туризму і
готельно-ресторанної справи

Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

barvinok.n@udpu.edu.ua

ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Міжнародний туризм - це глобальне явище сучасного світу, яке нерозривно пов'язане з широкими можливостями просторової мобільності населення різних країн. На розвиток міжнародного туризму на території України неабияк вплинули події ще 2014 року. Ситуація, що виникала внаслідок тимчасової окупації російською федерацією Криму, частини Луганської та Донецької областей України та розв'язані військові дії, призвела до зменшення кількості як в'їзних, так і виїзних туристів, а відтак, і капіталонадходжень від діяльності міжнародного туризму.

Проаналізувавши статистичні дані UNWTO та Державної прикордонної служби (табл. 1, рис. 1) спостерігаємо значне зменшення кількості в'їзних туристів у 2014 році, кількість яких в порівнянні з попереднім роком зменшилась на 48,5% (майже вдвічі) [1, 4, 5].

Не кращою ситуація була і у 2015 році, коли Україну відвідала рекордно низька кількість іноземних туристів. За даними Державної прикордонної служби України у 2015 році в Україну прибуло лише близько 124 тисяч іноземців, що є найнижчим показником за останні 14 років на той час [2].

Причиною таких негативних показників та змін у структурі та об'ємах в'їзних і виїзних туристичних потоків починаючи з 2014 року стали анексія Криму, та події на сході України. Окупація Криму призвела до втрати близько 30% рекреаційно-туристичного потенціалу, а відповідно, частина іноземних туристів, яка надавала перевагу відпочинку біля моря в Криму, змушена обирати іншу країну для відпочинку або відмовитися від такого виду відпочинку.

Проте, незважаючи на те, що починаючи з 2014 року, в'їзний туризм стримувало багато різних факторів: політична й економічна нестабільність, унаслідок цього скорочення маршрутів, відсутність

необхідної матеріальної бази, негативна інформація про суспільний і політичний стан в Україні та багато інших, він все ж розвивався [3].

Таблиця 1. В'їзд іноземців та осіб без громадянства в Україну і виїзд громадян України за кордон у 2012-2019 рр. (осіб)

Рік	В'їзд іноземців та осіб без громадянства в Україну	Виїзд громадян України за кордон
2012	23012823	21432836
2013	24671227	23761287
2014	12711507	22437671
2015	12428286	23141646
2016	13333096	24668233
2017	14229642	26437413
2018	14342290	27976681
2019	13709562	29345897

Джерело: складено автором за даними [1, 4, 5]

Повномасштабна війна росії проти України, яка розпочалась 24 лютого 2022 року – це удар по міжнародному туризму на території України, адже під загрозу потрапив як в'їзний туризм в Україну, так виїзний. До причин, що перешкоджають розвитку в'їзного туризму на даний момент є:

Рисунок 1. В'їзд іноземців та осіб без громадянства в Україну і виїзд громадян України за кордон у 2012-2019 рр.

Джерело: складено автором за даними [1, 4, 5]

– воєнні дії на території України, що несуть небезпеку не лише для туристів, але і для всього населення України, особливо в місцях окупації та ведення активних бойових дій;

– втрата значної частини туристичних об'єктів (історичних пам'яток, пам'яток культури, архітектури, релігійно-туристичних об'єктів, природно заповідного та лікувально-оздоровчого фонду) від розміщення окупаційних військ в місцях їх розміщення та руйнування у зонах проведення активних бойових дій;

– руйнування інфраструктури в районах проведення активних бойових дій;

– закриття повітряного простору для цивільної авіації;

– порушення логістики на території України;

– розміщення окупаційних військ на території областей, що є важливими туристичними центрами в Україні.

Виїзний туризм в свою чергу теж зазнає негативних наслідків на території України, адже вже на сьогоднішній день більше 4 млн. населення України мігрували за межі України. Та частина населення, що залишилась в межах країни через кризу, що виникає внаслідок війни, навряд чи буде користуватись послугами турфірм для організації виїзного туризму.

Отже, розвиток міжнародного туризму в Україні зазнав негативного впливу ще від початку російсько-української війни у 2014 році, яка призвела до зменшення кількості в'їзних туристів майже вдвічі. Але повномасштабна війна росії проти України у 2022 році призвела до припинення розвитку міжнародного туризму на території України, що в першу чергу пов'язано з безпековим фактором. А це в свою чергу призводить і до скорочення капіталонадходжень від всіх підприємств, що пов'язані з діяльністю туризму, у бюджет країни.

Список літератури

1. UNWTO: офіційний сайт. URL: <https://www.unwto.org/> (дата звернення: 27.03.2022).

2. Бунтова Н. В. Потенціал України на міжнародному ринку туристичних послуг. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2016. Вип.17, Ч.2. С.21-24.

3. Гук Н. А. Міжнародний туризм в Україні: реалії та перспективи. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2016. Вип. 7, Ч. 1. С. 99-102.

4. Державна прикордонна служба України: офіційний сайт. URL: psu.gov.ua/ua/news/2020-y-Kudi-podorozhuvali-naychastishe-ukrainci-zvidki-pribuvali-inozemci/ (дата звернення: 27.03.2022).

5. Туристичний барометр України. Київ. 2020. URL: <http://www.ntoukraine.org/assets/files/ntou-barometer-2020.pdf> (дата звернення: 27.03.2022).